

IZVJESTAJ IZ REGIONA: BOSNA PREUZIMA HASKE SLUCAJEVE

Author: Adnan Buturovic

U Bosni bi se trebao osnovati specijalni sud pred kojim ce se suditi haskim optuzenicima srednjeg i nizeg ranga.

Nastojeci da se izbori sa sve vecim brojem slucajeva, Haski tribunal namjerava izvjestan broj postupaka protiv osumnjiceni za ratne zlocine prepustiti bosanskom sudstvu. Domaci sudovi vec procesuiraju slucajeve gdje se osumnjiceni terete za ratne zlocine, medjutim novi specijalni sud bi omogucio krivicno gonjenje cak i haskih optuzenika nizeg i srednjeg ranga pod uslovima i pravilima tribunala.

Hag jos uvijek treba da odluci o nacinu na koji bi ovu ideju sproveo u djelo: da li ce to biti domaci sud pred kojim ce se voditi postupci iskljucivo za zlocine pocinjene u Bosni, ili pak medjunarodni sud pred kojim ce se suditi za zlodjela pocinjena na citavoj teritoriji bivse Jugoslavije. Jos uvijek, takodje, nije jasno da li Savjet bezbjednosti UN treba donijeti zasebnu rezoluciju kojom bi ovlascenja koja je svojevremeno dao Hagu bila prenijeta na novi tribunal, ili pak Haski tribunal to moze samostalno uciniti.

Predsjedavajući bosanskog predsjedništva, Beriz Bekic, izjavio je da su zvaničnici tribunala saopstili da ce za rad novog suda za ratne zlocine tokom prvih pet godina biti neophodna suma od oko 70 miliona dolara. "Mi smo svjesni da ce, ako sud zazivi, procesi na njemu vjerovatno biti vodjeni iducih 20 ili 30 godina", rekao je on.

Dok u Federaciji ova inicijativa uziva siroku podrsku, Republika Srpska (RS) ima izvjesne rezerve. Savjetnik premijera RS Mladena Ivanica za pitanja tribunala, Sinisa Djordjevic, izjavio je da licima osumnjiceni za ratne zlocine treba suditi na entiteskom nivou, te da bi formiranje specijalnog suda za ratne zlocine u Bosni bilo preuranjeno.

Djordjevic istice da su predstavnici dva entiteta vec potpisali protokol o razmjeni sudskih dosijea i dokumenata, kako bi se olaksale istrage i saslušanja i omogucilo izrucivanje osumnjiceni iz jednog entiteta u drugi.

Povodom prijedloga o osnivanju specijalnog suda je detaljno konsultovan i Ured Visokog predstavnika (OHR), a grupa OHR zvaničnika ucestvuje u izradi samog pravnog okvira za taj sud, koji bi Savjetu bezbjednosti UN trebalo da bude podnesen u junu.

Komisija OHR - koju cine Almiro Rodriguez (bivsi haski sudija), Dzon Rolston (bivsi nacelnik istraznog odjeljenja tribunala) i Keli Bjorneberg (bivsa nacelnica odeljenja OHR za reformu sudstva) i Peter Bah (doskora pri OHR zaduzen za ljudska prava) - vec formulise nacela po kojima ce pred eventualnim sudom biti vodjena lokalna sudjenja za zlocine pocinjene u Bosni.

Planom OHR komisije - ciji su izvjesni dijelovi objelodanjeni medijima - predvidjeno je da krivicno odjeljenje vec postojeceg bosanskog drzavnog suda bude prilagodjeno vodjenju postupaka koji se ticu ratnih zlocina, i to tako sto ce biti osnovano sudsko i zalbeno vijece. U sastav oba vijeća usle bi medjunarodne i lokalne sudije, dok bi tuzilac i branioci bili medjunarodni, odnosno lokalni predstavnici.

Tribunal, razumljivo, insistira na prisustvu medjunarodnih sudija, kao i na tome da tuzioci i lokalni zvaničnici budu upoznati s principima medjunarodnog humanitarnog prava.

OHR predlaze 27 amandmana na postojeći krivicni zakon (na drzavnom, entitetskom i kantonalnom nivou).

Predvidjeno je i uskladjivanje krivicnih zakona Federacije i RS - sto je posao koji ce vjerovatno nadgledati sam Visoki predstavnik, buduci da se ne ocekuje od bosanskih entiteta da budu u stanju sami postignuti dogovor.

Prema pomenutom planu bi drzavni sud, koga bi medjunarodna zajednica finansirala u roku od pet godina, obavljao sudjenja vecini lica osumnjiceni za ratne zlocine, dok bi kantonalni odnosno okruzni sudovi procesuirali samo odredjen broj slucajeva. Uveden bi bio i ured drzavnog tuzioca (trenutno postoje samo istrazne sudije), kao i program za zastitu svjedoka.

Predvidjeno je i da se ucesce medjunarodnih sudija tokom pet godina postepeno smanji, dok bi po isteku tog perioda - kako se nada OHR - u bosanskom sudstvu vec zazivjele reforme kojima ce se omoguciti da samostalno funkcionise po zapadnim pravnim standardima.

Adnan Buturovic je novinar sarajevskog nedjeljnika Slobodna Bosna.

Location: [Balkans](#)
[Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/izvjestaj-iz-regiona-bosna-preuzima-haske-slucajeve>